

Rok
2011

Tak Rozumiemy Świat

Biuletyn Szkolnego Ruchu Naukowego

ZROZUMIEĆ ŚWIAT

Konkurs na 1/POKL/3.3.4/09

Człowiek - najlepsza inwestycja

Nr KSI-WND-POKL. 03.03.04-00-203/09

PROGRAM WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO W RAMACH PROGRAMU OPERACYJNEGO KAPITAŁ LUDZKI

Biuletyn Szkolnego Ruchu naukowego
Edycja 1
Rok 2011

Tak Rozumiemy Świat

Biuletyn szkolnego ruchu naukowego Edycja 1 Rok 2011

Spis treści

Po nitce do kłębka – czyli o początkach metody projektów	3
Metoda projektów w praktyce szkolnej.....	6
Jak pracowaliśmy na zajęciach pozalekcyjnych w ramach projektu edukacyjnego „Zrozumieć Świat”	11
Lipnik – my w projekcie	15
Moc była z nami.....	17
Bogatynia – Publiczna Szkoła Podstawowa nr 3	21
Obchody DNIA DZIECKA w naszej szkole	24
Otwarcie Przyrodniczej Ścieżki Dydaktycznej.....	28
Galeria zdjęć z uroczystości otwarcia ścieżki dydaktycznej oraz na ścieżce:	30
Szkolny Festiwal Projektu „Zrozumieć Świat”	33
Szkolny Festiwal Projektów „Zrozumieć Świat” w Skarżysku Kościelnym.....	36
„Historia zegarów”	40
Jak dawniej odmierzano czas?	42
„Zegary dawniej i dziś”	44
„Wycieczka do Gdańska”	48
„Swego nie znacie- cudze chwalicie” - Wycieczka na Chełmiec.....	51
Wycieczka do „Parku Miniatur”	56
Rys historyczny Kujakowic	60

Tak Rozumiemy Świat

Biuletyn szkolnego ruchu naukowego Edycja 1 Rok 2011

O metodzie projektu

Po nitce do kłębka – czyli o początkach metody projektów

Marta Dobrowolska - Wesołowska

Świętokrzyski Koordynator Wojewódzki

Oczekuje się, iż współczesna szkoła, szkoła XXI wieku będzie „szyta na miarę potrzeb” i będzie spełniała oczekiwania stawiane jej przez uczniów i ich rodziców. Nie jest to zadanie łatwe, zwłaszcza w zawładniętej nowymi technologiami edukacji, kiedy to stare, sprawdzone metody bazujące na relacjach nauczyciel- uczeń stają się niewystarczające i mało motywujące. Nauczyciele na wszystkich poziomach nauczania zdają sobie sprawę, iż stałe doskonalenie warsztatu oraz dywersyfikacja metod nauczania mogą doprowadzić do zmiany nastawienia uczniów do procesu nauczania. Działania te powinny być nakierowane na wykorzystanie potencjału uczniów, ich wrodzonej natury badawczej, ciekawości i kreatywności, co pozwoli na zrównoważenie procesu nauczania i jego produktu. Jednakże, nauczyciele jednogłośnie twierdzą, iż realizacja programu nauczania pozostawia mało miejsca na rozbudzenie i rozwijanie empirycznego poznawania u uczniów, a co za tym idzie lepszego motywowania ich do nauki. W ostatnich latach dość powszechne stało się wdrażanie metody projektów zwłaszcza w gimnazjach i w szkołach średnich, jako alternatywnej formy nauczania i uczenia się. Dlaczego właśnie metoda projektów może być kluczem do sukcesu? Jakie są jej początki?

Ojczyzną metody projektów jest Ameryka, gdzie termin *projekt* pojawił się w literaturze pedagogicznej przed 1900 rokiem. Wówczas były to działania nastawione na uzyskanie określonego celu, którym był konkretny wyrób, początkowo pracy ręcznej w nauczaniu ogólnym, później stosowany był w szkolnictwie rolniczym. Projekt jako metoda upowszechnił się jednak za sprawą kształcenia zawodowego, w którym egzaminacyjne wymagania rzemiosła wymuszały działalność natury praktycznej, a jej efektem zawsze był konkretny produkt.

Uważa się, iż ojcem metody projektów jest John Dewey, amerykański filozof, psycholog i pedagog, twórca podstaw psychodydaktyki, żyjący w latach 1859 – 1952. W pedagogice Dewey głosił program radykalnej zmiany systemu nauczania w szkołach. „**Uczenie się poprzez samodzielne działanie**” miało sprzyjać rozwojowi inicjatywy i samodzielności. W swojej książce „Demokracja i wychowanie” postawił on tezę, iż edukacja nie jest środkiem do określonego celu, lecz celem samym w sobie¹, a uczenie się

---

¹ J. Dewey, *Demokracja i wychowanie*, Wrocław 1972, s. 151

to nic innego jak proces badawczy, nastawiony na rozwiązywanie problemów². Co ciekawe, Dewey nigdy nie użył sformułowania „projekt” w swojej pracy. Dokonał tego dopiero jego uczeń, William H. Kilpatrick, który w 1918 r. opublikował tekst pt. *The Project Method*³. Swoimi postulatami Kilpatrick wywołał sporo kontrowersji wśród ówczesnych pedagogów i nauczycieli poprzez odważne przewartościowanie relacji nauczyciel – uczeń. Jego zdaniem, uczeń powinien być badaczem i konstruktorem wiedzy, którą to wiedzę powinien osiąść poprzez własny wysiłek umysłowy. Twórca metody projektu postulował, aby *uczniów nie tuczyć wiadomościami niczym hodowlanych gęsi, lecz powinni oni samodzielnie zdobywać wiadomości i umiejętności w konkretnych sytuacjach społecznych, mających bezpośredni związek z codziennym życiem*⁴.

Rok 1920 przyniósł kolejną analizę metody projektów, której dokonał John A. Stevenson. Za jego słowami można przytoczyć to, co dziś uznaje się za jedną z najbardziej reprezentatywnych definicji metody projektu, zgodnie z którą mamy do czynienia z projektem, gdy współlistnieją następujące cechy postępowania metodycznego⁵:

- nabywanie wiadomości następuje głównie drogą rozumowania, dzięki wysiłkowi myślowemu ucznia, a nie poprzez pamięciowe przyswajanie,
- celem podstawowym podejmowanych działań jest zmiana postawy, a nie gromadzenie wiedzy,
- zagadnienia problematyczne związane są z otaczającą rzeczywistością, są naturalne nie sztuczne,
- wprowadzenie zasad teoretycznych występuje w miarę, jak jest to potrzebne do rozwiązywania postawionych problemów⁶.

Można również przytoczyć jednego z polskich pedagogów, który wypowiedział się na temat metody projektów. Wanda Dzierzbicka prezentuje oparte na spostrzeżeniach Deweya fazy myślenia refleksyjnego charakterystycznego w pracy zgodnie z wyżej wymienioną metodą⁷:

- a. poczucie trudności do rozwiązania,

---

² K. Sośnicki, *Rozwój pedagogiki zachodniej na przełomie XIX i XX wieku*, Warszawa 1967 s. 80 za: Z. Melosik, *Pedagogika pragmatyzmu*, w: Z. Kwieciński, B. Śliwerski (red.), *Pedagogika. Podręcznik akademicki. Tom 1*, Warszawa 2006, s. 309

³ T. H. Kilpatrick, *The Project Method*, Teachers College Record 19/1918

⁴ Por. M. Szymański, *Rozprawa o metodzie projektów*, w: K. Kraszewski (red.), *Pedagogika w pokoju nauczycielskim*, Warszawa 2000, s. 276

⁵ Za www.ore.edu.pl/index.php?option=com...projekt-jako-metoda...

⁶ Por. Stevenson, J. A., *The Project Method of Teaching*, 1920,

<http://www.archive.org/stream/projectmethodoft00steviala#page/42/mode/2up>

⁷ W Dzierzbicka: *Metoda projektów*. W. Dzierzbicka, St. Dobrowolski: *Eksperymenty pedagogiczne w Polsce w latach 1900-1939*. Wrocław 1963.

- b. określenie jej rozwoju i granic,
- c. przedstawienie możliwego rozwiązania,
- d. wszechstronne rozważanie tego przedstawienia
- e. dalsze obserwacje, prowadzące do przyjęcia lub odrzucenia przypuszczalnego rozwiązania.

Ujednolicenie i zebranie opinii równych autorów można znaleźć w pracy Nelsona Bossinga, który wyróżnia następujące cztery wspólne elementy:

- podstawą jest sformułowanie zadania,
- zadanie podjęte musi przewidywać dostatecznie szeroki wachlarz procesów pracy,
- metoda projektów obciąża uczniów odpowiedzialnością za zaplanowanie i przeprowadzenie pracy,
- projekt musi być nastawiony na takie zadania, które są kierowane na praktyczną działalność.⁸

Reasumując, należy pamiętać, iż metoda projektów posiada następujące cechy:

- zakłada pełną samodzielność uczniów. Jest to jedno z najważniejszych założeń metody projektów, które w decydujący sposób wpływa na poziom motywacji ucznia i poczucie odpowiedzialności.
- opiera się o zadanie problemowe,
- realizuje charakterystyczne dla siebie cele,
- posiada określoną strukturę.

Mając na uwadze wymienione powyżej cechy charakterystyczne metody projektów, nauczyciel pracujący tą metodą musi zmienić swoją rolę na zajęciach – z podającej na organizatora i obserwatora samodzielnego uczenia się uczniów. Myślę, że każdy przyzna, że jest to przejście trudne zarówno dla nauczycieli jak i dla uczniów, jednakże korzyści z niego płynące są warte początkowych trudności.

---

⁸ N.Bossing: Progressive methods of teaching. New York. 1942.

Metoda projektów w praktyce szkolnej

Małgorzata Giemza

Mirosława Czerwiak

Zespół Placówek Oświatowych w Zajączkowie

Rolą szkoły jest dostarczenie uczniowi narzędzi zdobywania wiedzy. Na wyniki uczenia się w znaczący sposób wpływają relacje wzajemnych powiązań pomiędzy umysłem, ciałem a psychiką.

Dotychczasowy model nauczania i uczenia się preferował głównie aktywność nauczyciela przekazującego określone treści, które uczniowie mieli przyswoić. Zgodnie z nową podstawą programową kształcenia ogólnego uczniowie powinni zdobywać wiedzę poprzez własną aktywność, doświadczenie, eksperymentowanie, obserwowanie i samodzielne rozwiązywanie problemów. Alternatywą dla modelu faworyzującego dominację nauczyciela i bierność ucznia jest metoda projektu edukacyjnego.

Jednym z projektów edukacyjnych realizowanych w Szkole Podstawowej w Zajączkowie w roku szkolnym 2010/2011 był projekt pt. „Moje małe miejsce w dużym świecie”. Projekt realizowali uczniowie klasy V a pod opieką swojej wychowawczynie p. Aurelii Gali.

Praca nad projektem została zainspirowana już w maju 2010 roku. Opiekun zachęcił uczniów do samodzielnej diagnozy środowiska i wyłonienia problemu dotyczącego miejsca, ludzi, wydarzeń, tradycji, legend związanych z najbliższą okolicą lub regionem świętokrzyskim. Rola nauczyciela na tym etapie polegała na wzbudzeniu zainteresowania tematem. Rodzice zostali poinformowani o działaniu uczniów i zgodzili się zaangażować w pracę dzieci.

We wrześniu 2010 roku uzgodniono tematykę projektu, nauczyciel aktywnie wprowadził uczniów w tematykę zagadnień, wskazał ewentualne trudności oraz możliwości poszukiwania rozwiązania. Listopad był okresem ostatecznego zatwierdzenia tematów projektów. Uczniowie wybrali następujące tematy:

1. Mikołaj Rej
2. Jan Kochanowski
3. Stefan Żeromski

Tak Rozumiemy Świat

Biuletyn szkolnego ruchu naukowego Edycja 1 Rok 2011

4. Henryk Sienkiewicz
5. Ruiny zamku w Podzamczu Piekoszowskim
6. Góra Miedzianka
7. „Moja Góra”
8. Legenda o Wojtku Miedzianej Stopie
9. Ruiny zamku w Chęcinach
10. Dąb Bartek
11. Ślady tetrapoda
12. Klasztor na Świętym Krzyżu

Po zawarciu kontraktu, w okresie wrzesień 2010 – marzec 2011 roku nastąpiła realizacja projektów. Ponieważ praca dzieci miała miejsce w czasie wolnym od zajęć lekcyjnych, konsultacje z opiekunem projektu i innymi nauczycielami (nauczycielem języka polskiego, informatyki historii, przyrody) odbywały się zgodnie z harmonogramem i na wniosek uczniów.

Rola nauczyciela na tym etapie polegała na kontroli pracy, ale nie kierowaniu pracą. Uczniowie pracowali sami, byli za siebie odpowiedzialni, mogli popełniać błędy, które traktowano, jako informacje zwrotne dla prowadzącego projekt. Koordynator udzielał im konkretnych informacji dotyczących oceny ich dotychczasowych osiągnięć, wskazywał działania pomagające porządkować i oceniać zebrane materiały. Konsultacje u nauczycieli dotyczyły ewentualnych pytań związanych z wybranym zagadnieniem. Czynnikiem wpływającym na aktywność uczniów był dobry kontakt pomiędzy wychowawcą a uczniami, wyrażający się w atmosferze zachęty do pracy, wspierania wysiłku i motywowania do dalszych działań.

W okresie kwiecień – maj 2011 roku uczniowie przygotowywali się do przeprowadzenia prezentacji. Przygotowania te uwzględniały:

1. Cel – przekazanie informacji, zainteresowanie słuchaczy – uczniów naszej szkoły, nauczycieli i zaproszonych gości
2. Treść – zbieranie i porządkowanie informacji, ustalenie kolejności i określenie czasu przeznaczzonego na poszczególne zagadnienia
3. Forma – zaplanowanie struktury, sposobu prezentacji wytworów, notatki

W opanowaniu tremy, zdobyciu wprawy w utrzymaniu struktury prezentacji, operowaniu notatkami i wytworami pomogły uczniom przeprowadzone ćwiczenia w prezentowaniu.

Tak Rozumiemy Świat

Biuletyn szkolnego ruchu naukowego Edycja 1 Rok 2011

2 i 3 czerwca 2011 roku odbyła się prezentacja efektów pracy klasy V a. Sposób prezentacji został zaplanowany wcześniej, zdecydowali o nim uczniowie uwzględniając możliwości swoje i szkoły oraz publiczność, która weźmie udział w prezentacji. Prezentacja miała formę wystawy szkolnej z komentarzem składającym się ze szkiców, map, plakatów, form plastycznych w różnej technice, inscenizacji, książek, broszur, gazetek, raportów, odczytów, wykładu. Prezentacja projektu została zakończona oceną, której kryteria ustalono na etapie planowania. Ocena obejmowała nie tylko wykonanie projektu, ale również samoocenę indywidualną z uwzględnieniem oceny koleżeńskiej.

Wiedza uczniów związana z projektem, który realizowali będzie szersza i bardziej ugruntowana niż przy stosowaniu tradycyjnych metod nauczania. Gwarantuje to ilość i różnorodność materiałów, które wykorzystali, czas, jaki poświęcili i konieczność ustrukturyzowania wiedzy w taki sposób, aby spełniały one wymogi końcowej prezentacji.

Literatura:

Maria Kamińska „Metoda projektów jako metoda dydaktyczna”, wyd. RODN „WOM” w Bielsku Białej

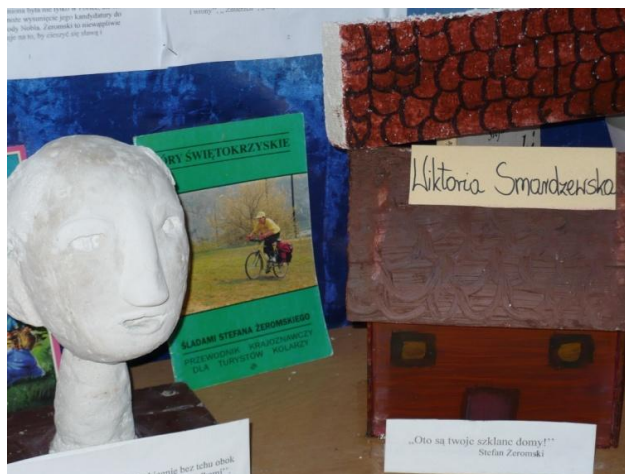
Jadwiga Radwańska „Gra w uczenie się, czyli metoda projektu w praktyce szkolnej”, Głos Pedagogiczny nr 26, grudzień 2010 r.

Ruiny zamku w Podzamczu Piekoszowskim

Tak Rozumiemy Świat
 Biuletyn szkolnego ruchu naukowego Edycja 1 Rok 2011

Tak Rozumiemy Świat

Biuletyn szkolnego ruchu naukowego Edycja 1 Rok 2011

Projekt a szkoła

Jak pracowaliśmy na zajęciach pozalekcyjnych w ramach projektu edukacyjnego „Zrozumieć Świat”

Agnieszka Pluta

PSP Ruda Maleniecka

Od lutego 2011 r. uczniowie klasy czwartej Publicznej Szkoły Podstawowej w Rudzie Malenieckiej uczestniczyli w projekcie edukacyjnym „Zrozumieć Świat”. Istotą projektu była samodzielna praca uczniów dotycząca zbierania, analizowania i selekcjonowania informacji z różnych źródeł, a następnie wykorzystania zdobytej wiedzy w praktycznym działaniu.

Zajęcia odbywały się cyklicznie dwa razy w tygodniu, po 2 godziny zajęć matematyczno – przyrodniczych i po 2 godziny zajęć informatycznych.

Na początku, po wstępnych ćwiczeniach około projektowych, uczniowie wybrali temat projektu „Cztery pory roku”. Wspólnie z nauczycielami prowadzącymi - Grażyną Cieślik i Agnieszką Plutą - omówili tematykę do realizacji. Uczniowie podzielili się na 4 grupy. Następnie podpisali kontrakty, w których zobowiązali się do wykonania zadań w określonym terminie.

Każda grupa pracowała nad jedną porą roku.

I grupa to: „Zielona wiosna”

II - „Słoneczne lato”

III - „Kolorowa jesień”

IV - „Biała zima”

Grupa I w składzie: Weronika Bogucka, Karolina Świeca, Katarzyna Stępień, Martyna Skalska pracowała nad „Wiosną”. Uczniowie dyskutowali nad wieloma zagadnieniami. Zastanawiali się skąd się wzięły pory roku?, dlaczego przyroda budzi się do życia? i szukali odpowiedzi na postawione sobie pytania.

Przeprowadzili doświadczenie związane z kiełkowaniem roślin. W tym celu zasiali pietruszkę, koperek, rzeżuchę i obserwowali kiełkowanie i wzrost roślin. Efektem ich pracy był mini ogródek.

Wyszukiwali przysłowia o wiosnie, zastanawiali się nad ich znaczeniem, zapisali je i wydrukowali.

Opracowali album pt. „Zwiastuny wiosny”, w którym wykonywali rysunki roślin i ptaków zwiastujących wiosnę i opisali je.

Przygotowali kosz wiosennych kwiatów z kolorowego papieru, wiosenne drzewko oraz szereg prac plastycznych, które wyrażały ich podziw dla budzącej się wiosną przyrody.

Tak Rozumiemy Świat

Biuletyn szkolnego ruchu naukowego Edycja 1 Rok 2011

Skojarzenia z wiosną umieścili na mapie mentalnej. Przygotowali i zaprezentowali krótką scenkę o wiosnie.

Grupa II w składzie: Ola Wilk, Justyna Bodasińska, Patryk Wiaderny, Kamil Wesołowski, Krzysztof Fidos, pracowała nad najcieplejszą porą roku – latem.

Na zajęciach informatycznych założyli konta pocztowe i nauczyli się wysyłać i odbierać wiadomości elektroniczne.

Dowiedzieli się, że oprócz astronomicznych i kalendarzowych pór roku są pory **fenologiczne**. Nauczyli się obliczać długość dnia i nocy. Uzupełniali różne karty pracy dotyczące projektu.

Lato – to okres wakacji, a w Polsce jest wiele ciekawych miejsc, które warto odwiedzić, dlatego też wykonali mapę ciekawych miejsc. Wykonali prace plastyczne obrazujące najcieplejszą porę roku, m.in. maki i słoneczniki oraz drzewo, na którym umieścili symbole tej pory roku.

Lato to bardzo piękna, a za razem najcieplejsza z polskich pór roku. Rośliny wykorzystują ten czas na dojrzewanie. W związku z tym opracowali atlas roślin użytkowych. Wymyślali skojarzenia wiążące się z latem. Rozmawiali również o ochronie przyrody.

Grupa III, w składzie: Julia Zielińska, Magdalena Król, Kinga Zenka, Piotr Ryżak, Jan Nalewczyński, bardzo zaangażowała się w prace związane z projektem.

Zastanawiali się dlaczego...?

Dlaczego liście zmieniają barwę?

Dlaczego ptaki odlatują?

Jak rośliny i zwierzęta przygotowują się do zimy?

Jakie prace wykonuje się jesienią w polu, w sadzie, w ogrodzie?

Uczniowie wykonywali obliczenia kalendarzowe i zegarowe. Podczas przygotowywania prac poznali zasady korzystania z Internetu, wyszukiwania potrzebnych danych, pisanie, wstawiania symboli, obramowań.

Efektom ich pracy były:

- prace plastyczne o tematyce jesiennej
- mini album „Grzyby jadalne i trujące”
- broszura z przysłowiami, zagadkami o tematyce jesiennej
- ciekawostki np. o halloween
- prezentacja jesieni w poezji.

Wkład pracy pozwolił im w pełni dostrzec piękno jesieni.

Tak Rozumiemy Świat

Biuletyn szkolnego ruchu naukowego Edycja 1 Rok 2011

Poprzez wspólną pracę zbliżyli się do siebie, potrafią sobie wzajemnie pomagać, dużo dowiedzieli się zarówno o porach roku jak i o sobie nawzajem. Zajęcia nauczyły ich sztuki kompromisu, słuchania się wzajemnie, dzielenia się wiedzą, prawidłowej komunikacji. W miłej atmosferze upłynął im czas.

Grupa IV w składzie: Natalia Łyczek, Aleksandra Grzybińska, Jakub Kucharczyk i Albert Zbyryt zastanawiała się: Dlaczego zimą jest zimno? Jak powstaje śnieg? Jakie zmiany zachodzą w przyrodzie? (np. hibernacja)

Uczniowie wykonali wiele ciekawych prac plastycznych np. zrobili zimowe drzewo na którym zawisły symbole zimy: bałwanki, gwiazdki i sopleki wykonane z kolorowego papieru. Przygotowali również przysłowia o zimie i zapisali je.

Wycinali płatki śniegu i wskazywali osie symetrii. Wykonywali kartkę z kalendarza, na której obliczali długość najdłuższej nocy i najkrótszego dnia.

Ponieważ zima to czas ferii, przygotowali „Przepis na udane i bezpieczne ferie”

13 czerwca 2011 r. odbył się w naszej szkole Szkolny Festiwal Projektu „Zrozumieć Świat”. Na festiwalu obecna była Pani Dyrektor, Koordynator wojewódzki, nauczyciele, rodzice oraz wszyscy uczniowie klas I – VI naszej szkoły.

Uczniowie, biorący udział w projekcie, zaprezentowali zrealizowany projekt „Cztery pory roku”. Na początku przedstawili przygotowaną prezentację multimedialną, w której opowiedzieli o założeniach projektu, celach i korzyściach płynących z jego realizacji. Następnie opowiedzieli o swoich działaniach i przedstawili efekty swojej pracy.

A oto kilka zdjęć z naszej pracy:

Tak Rozumiemy Świat
Biuletyn szkolnego ruchu naukowego Edycja 1 Rok 2011

Lipnik – my w projekcie

W grudniu 2010 r. w Zespole Szkół w Lipniku rozpoczęto zajęcia dla uczniów klas IV w ramach programu Projektu „Zrozumieć świat”. Program współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Program Projektu pozwolił zagospodarować wolny czas uczniów, jak również ukształtować umiejętność twórczego myślenia, samodzielnego uczenia się, gromadzenia i selekcjonowania informacji, podejmowania decyzji, współpracy w grupie i wspólnego rozwiązywania problemów, umiejętności komunikowania się i wreszcie prezentowania efektów swojej pracy. Rolą nauczyciela było dołożenie starań do aktywizacji uczniów, zaciekawienia ich i sprowokowania do inicjowania działań. Nauczyciel pełnił funkcję doradcy, stymulował aktywność ucznia, by wykrzesać jak największy potencjał intelektualny i twórczy. Zajęcia prowadzone metodą projektów i przewodniego tekstu rozwijały kompetencje matematyczno – przyrodniczo – techniczne. Wykorzystano komputery i interfejsy wspierające obliczenia, analizy i badanie zjawisk podczas projektu.

Zajęcia prowadzą: Małgorzata Barańska, Adela Grzeńkiewicz – Szczurek, Agnieszka Król, Monika Wesołowska.

Konieczność wykrywania i stymulowania rozwoju zdolności uczniów oznacza zwrócenie większej uwagi na jego proces wychowania - kształtowania pełnej, rozwiniętej osobowości człowieka. Zdolności ucznia właściwie ukierunkowane i spożytkowane mogą przynieść społeczeństwu wymierne korzyści. Wiadomo jednocześnie, że odpowiednie kształcenie rozwija uzdolnienia ucznia. Kształcenie zdolności kojarzone jest najsilniej ze szkołą, jej przypisuje się największe możliwości i z nią wiąże największe nadzieje. Szkoła może zdolności rozwijać, ale jednocześnie może je przytłumić, zgasić, wpływając niechęćjąco na motywację ucznia do pracy. Ogólna opinia jest raczej w tym względzie nieprzychylna szkole.

Uczniowie cenią organizowane zajęcia pozalekcyjne ze względu na brak szkolnej nudy, miłą atmosferę, bo mają szanse wykazania się w niektórych dziedzinach (recytacji, prezentacji...). Wśród uczniów wyodrębnia się grupa uczniów-liderów, którzy widzą więcej niż pozostali, wiedzą kim są, lepiej zdają sobie sprawę z własnego stosunku do innych,

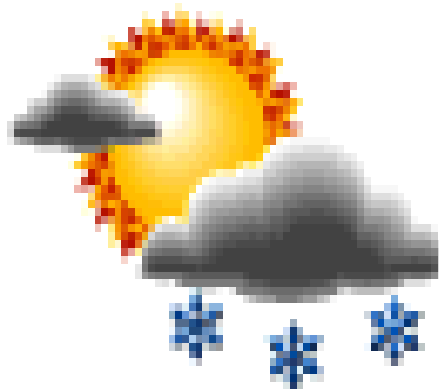

Tak Rozumiemy Świat

Biuletyn szkolnego ruchu naukowego Edycja 1 Rok 2011

dynamizują prace grupy - bo bardziej niż inni chcą, mogą, potrafią. Słabsi uczniowie wykonują zadania na miarę swoich możliwości.

Zwieńczeniem rocznej pracy był szkolny festiwal projektów w dniu 2-go czerwca. Cieszyliśmy się wysoką frekwencją rodziców, którzy bardzo przychylnie oceniali pracę swoich pociech i nauczycieli prowadzących.

Moc była z nami...

Bożena Pożoga

Szkoła Podstawowa im. A.Wacińskiego w Bodzentynie

Jak to się zaczęło? Od informacji reklamowych o projekcie. Poczytałam i spodobało mi się. Tematyka dla mnie bliska, bo jestem przyrodnikiem. Właściwie studiowałam biologię. Kiedy rozpoczęłam pracę w szkole podstawowej skończyłam studia podyplomowe z geografii. Wraz z falą reformy okazało się, że nie posiadam kwalifikacji do pracy jako nauczyciel przyrody. Ukończyłam kurs kwalifikacyjny –przyroda. Ponieważ pracowałam w małej szkole, aby mieć etat ukończyłam jeszcze studia podyplomowe z informatyki, oraz wychowanie do życia w rodzinie. Ten ostatni kierunek moich studiów nauczył mnie aktywnych metod pracy i organizacji zajęć. Drugą moją niespełnioną pasją jest matematyka, ale nie jestem bierna. W domu prowadzę rachunkowość, przeliczam stężenia środków ochrony roślin, projektuję szkielety i obliczam rozmiary folii jaką muszę na nią kupić. I uwaga: pomagam dzieciom w lekcjach. I tu mogę się wykazać. Syn 17 lat-I liceum, syn 13 lat-6kl, a za chwilę gimnazjum, córka -11 lat-4kl. Dzięki najstarszemu powtórzyłam już podstawówkę, gimnazjum, a w tym roku mierzę się z liceum. Lubię te wyzwania, i cieszę się z roli konsultanta matematycznego w domu.

Po zapoznaniu się z celami i planowanymi efektami projektu materiały przekazałam koleżankom od matematyki i informatyki. Zapadła decyzja: idziemy do pani dyrektor. Rozpoczęły się wyjazdy na spotkania, szkolenia i warsztaty. Spotkania z rodzicami i rekrutacja uczniów 100%. Mnóstwo pytań, niepewności, emocji... Wystartowaliśmy w połowie grudnia.

Uczniowie zainteresowani co to będzie?. Zadowoleni, że nie ma ocen i jest informatyka. Przekonani, że to nie nauka. Nauczyciele zatrwożeni jak ogarnąć grupy, jak dobrać ich skład, od czego zacząć, jakie zastosować metody, aby osiągnąć cele, a jednocześnie pracować aktywnie, uczyć i się bawić? Myślę, że propozycja zajęć okołoprojektowych była trafiona. Dotyczyły one ptaków-sów i odbywały się one w oparciu o pakiet edukacyjny „Sowy Polski”. Uczniowie poznali budowę tych ptaków, ich

Tak Rozumiemy Świat

Biuletyn szkolnego ruchu naukowego Edycja 1 Rok 2011

przystosowania do nocnego trybu życia. Dowiedzieli się o pożytecznej roli sów w środowisku. Na podstawie prezentacji multimedialnych i plansz uczyli się rozpoznawać gatunki sów żyjące w Polsce. Fizycznym efektem pracy uczniów była wystawa portretów sów prezentowana

na korytarzu szkolnym i podczas festiwalu projektu. Uczniowie swoje prace wykonywali różnymi technikami plastycznymi i zadanie to sprawiło im wiele radości. Byli dumni z powstałej wystawy i otwarci a dalsze działania.

Następnie przystąpiliśmy do realizacji projektu „Jem zdrowo”, którego jesteśmy współautorami. Aktywne metody pracy, ekscytacja tematem, praca w grupach, burza pomysłów, ścieranie się różnych zdań uczniów - przysporzyło wiele problemów do rozwiązania. Najbardziej jednak cieszyło duże zaangażowanie i kreatywność uczniów.

Powstało łącznie 10 prezentacji zawierających efekty działań uczniów w postaci plansz, plakatów, tablic informacyjnych, krótkich scenek dramatycznych, itp.

II projektem jaki realizowaliśmy z uczniami były „Cztery pory roku”. W czterech grupach: wiosna, lato, jesień, zima uczniowie przygotowywali swoje prezentacje. Obliczali na podstawie dat rozpoczęcia długość pór roku, określali sezonowość prac polowych, gromadzili wiersze i przysłowia, przygotowywali strój na daną porę, malowali pejzaże, stworzyli prezentacje w programie Power Point zawierające spis świąt dla danego okresu oraz spis dyscyplin sportowych, układali piosenki.

III działaniem to praca metodą tekstu przewodniego nad zadaniem „A ja rosnę i rosnę...” Uczniowie musieli zaplanować i wykonać miarkę do pomiaru wzrostu. Tu spotkało mnie duże zaskoczenie. Dwa wcześniejsze projekty były obszerniejsze, zawierały dużo zadań, a uczniowie jakoś dochodzili do kompromisu. W przypadku miarek grupy były małe, a nieporozumień, zmian planów zatrwajająco dużo. Uczniowie pracowali wolno, cieszyło to, że każda grupa chciała zrobić najładniej i najlepiej. Kiedy rozpoczęli pracę i np. pomalowali listwę, powstały zacieki, niedotyki nie odpuszczali. Szukali nowych pomysłów, poprawiali, oklejali itp.

Nadszedł dzień festiwalu. Uczniowie wraz z opiekunami przygotowali na tą imprezę dekorację sali gimnastycznej, zaproszenia i plakaty informacyjne. Stres, a także możliwość pokazania się przed całą szkołą, rodzicami, gośćmi nie w wyuczonym przedstawieniu, ale w PREZENTACJI. Uczniom to określenie bardzo się podobało, podkładki pod kartki,

Tak Rozumiemy Świat

Biuletyn szkolnego ruchu naukowego Edycja 1 Rok 2011

wskaźniki i inne gadżety utwierdziły ich w ważnej misji i dodały pewności siebie. Muszę przyznać, że sama byłam pełna niepokoju jak zaprezentują się uczniowie.

Tego dnia MOC była z uczniami klas 4a i 4b. Prezentacje przebiegały sprawnie, uczniowie zadowoleni, rodzice zachwyceni, zaproszeni goście pełni uznania.

JURY zgodnie z regulaminem wybrało jedną grupę (projekt „Jem zdrowo”- grupa - „Co jesz w naszej szkole?”), która będzie reprezentować naszą szkołę podczas festiwalu wojewódzkiego projektu we wrześniu. Szkoda, że regulamin jest taki bezlitosny!

Zauważyłam, że uczniom klas 4 przechodząc na drugi etap edukacyjny brakuje zajęć artystycznych, których mieli dużo w kl. I-III. Kredki, farby, plastelina, piosenki, scenki to ich porywa. Angażują się, prześcigają w pomysłach. Mogli temu poświęcić tyle czasu ile im było potrzebne. Lubią nowe wyzwania, cieszyli się materiałami jakie dla nich zamówiliśmy.

Myszę, że czas spędzony na zajęciach pozalekcyjnych projektu „Zrozumieć Świat” był prawdziwą nowoczesną szkołą zarówno dla dzieci jak i nauczycieli. Uczniowie naszej szkoły chyba na takie zajęcia czekali, bo nikt nie zrezygnował, a na rok następny 100% uczniów klas III deklaruje udział w zajęciach.

Tak Rozumiemy Świat

Biuletyn szkolnego ruchu naukowego Edycja 1 Rok 2011

Nasza Szkoła

Bogatynia – Publiczna Szkoła Podstawowa nr 3

Publiczna Szkoła Podstawowa nr 3 imienia Kornela Makuszyńskiego powstała 1 września 1995 roku. Od 1 września 2007 roku Szkoła wchodzi w skład Zespołu Szkół z Oddziałami Integracyjnymi.

Od początku swojego istnienia Szkoła jest placówką z oddziałami integracyjnymi. W Szkole prowadzone są zajęcia specjalistyczne, od roku 2001 w Szkole funkcjonuje świetlica „U nas”.

Szkoła ma wypracowane tradycje. Pasowanie Pierwszoklasistów, Szkolny Dzień Przeciw Przemocy, Dzień Talentu, Święto Szkoły, Dzień Wiosny, Pasowanie na Czytelnika, jasełka, mikołajki, święta narodowe to stałe elementy planu pracy Szkoły. Jesteśmy Liderem w Kształceniu Integracyjnym, Szkołą z Klasą. Dbamy o bezpieczeństwo uczniów, czego dowodem jest uzyskanie przez naszą Szkołę certyfikatu „Szkoły dbającej o bezpieczeństwo”.

Szkoła stwarza odpowiednią atmosferę umożliwiającą wszechstronny rozwój dziecka. Z myślą o umożliwieniu uczniom rozwijania ciekawości poznawczej powstał i realizowany jest Szkolny Program Wspierania Uzdolnień. W Szkole organizowane są konkursy, turnieje, ligi przedmiotowe umożliwiające uczniom rozwój zainteresowań i zdolności w każdej dziedzinie. Od 2003 roku w Szkole organizowany jest Szkolny Dzień Talentu, w czasie którego uczniowie mogą zaprezentować swoje uzdolnienia, prowadzone są zajęcia rozwijające ciekawość poznawczą uczniów. Szkoła przygotowuje uczniów do konkursów pozaszkolnych. Uczniowie Szkoły odnoszą sukcesy w konkursach artystycznych, przedmiotowych i zawodach sportowych na szczeblu miejsko- gminnym, powiatowym, wojewódzkim i ogólnopolskim.

W Szkole realizowane są programy adaptacyjne: „Wsparcie na starcie” – ułatwiający najmłodszym uczniom proces adaptacji do nowych warunków, łagodzący próg pomiędzy przedszkolem a szkołą i „Wspólny krok” – ułatwiający uczniom kończącym pierwszy etap edukacyjny przejście na drugi etap edukacyjny oraz integrację nowego zespołu klasowego.

Szkoła realizuje przemyślaną edukację regionalną dążącą do kształtowania patriotyzmu lokalnego, regionalnego i narodowego, poczucia tożsamości z wartościami własnego dziedzictwa. Celem edukacji na obu etapach kształcenia jest przekazanie uczniowi wartości tkwiących w jego najbliższym przyrodniczym, społecznym i kulturowym otoczeniu.

Tak Rozumiemy Świat

Biuletyn szkolnego ruchu naukowego Edycja 1 Rok 2011

W klasach 1-3 realizowany jest program „Moja gmina Bogatynia”. Kontynuacją i rozwinięciem programu realizowanego w klasach 1-3 są autorskie programy nauczania dla klas 4-6 - „Zaczęło się od Rychły ...” i „Łużyce – moja mała ojczyzna”. Szkoła współpracuje z miejscowym Kołem Sybiraków. W Szkole powstała Izba Regionalna. Jest ona miejscem, w którym uczniowie mogą zapoznać się z historią naszego regionu. Cały czas gromadzimy eksponaty, które mogą przybliżyć przeszłość bogatyńskiej ziemi. W szkole działa zespół tańca ludowego „Bogatynianie”. Uczniowie uzdolnieni tanecznie uświetniają uroczystości szkolne i gminne. Występują na scenach Czech i Niemiec.

Szkoła przygotowuje uczniów do bezpiecznego poruszania się na drogach, uczy przepisów ruchu drogowego. Edukację komunikacyjną Szkoła rozpoczyna już w klasach 1-3, w których realizowany jest program metodą projektu „Wychowanie komunikacyjne”. Najmłodszy uczniowie szkoły w formie zabaw i ćwiczeń praktycznych poznają i utrwalają zasady ruchu drogowego. W klasach 1-3 prowadzone jest koło pierwszej pomocy. Dyrektor Szkoły pozyskał środki na budowę i wyposażenie miasteczka ruchu drogowego. Miasteczko ruchu drogowego jest w pełni wyposażone. Szkoła wyposażona jest również w fantomy do ćwiczeń z pierwszej pomocy przedmedycznej oraz rowerowy tor przeszkód.

W Szkole, od roku 2000, prowadzone były zajęcia pozalekcyjne z gry w szachy (na każdym poziomie edukacyjnym). Uczniowie w zawodach szachowych osiągnęli bardzo duże sukcesy. Zajęcia cieszyły się wielkim uznaniem i zainteresowaniem w środowisku. Od roku szkolnego 2008/2009 Dyrektor Szkoły, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom rodziców, wprowadził w klasach 1-3 obowiązkową naukę gry w szachy. W klasach 1-3 realizowany jest program nauki gry w szachy - „Drewniane wojsko”. Wszyscy uczniowie klas pierwszych obowiązkowo uczą się grać w szachy. Najzdolniejsi uczniowie w klasie drugiej mają trzy godziny zajęć szachowych tygodniowo, a uczniowie klas trzecich – cztery godziny tygodniowo. Uczniowie starsi mają zajęcia szachowe w ramach Uczniowskiego Klubu Sportowego działającego przy Szkole.

W Szkole działa Samorząd Uczniowski - Mały Samorząd klas 1-3 i Duży Samorząd klas 4-6. Uczniowie sami wybierają swojego opiekuna i Szkolnego Rzecznika Praw Ucznia. SU posiada ordynację wyborczą i regulamin, wydaje „Trójkową Gazetkę” i gazetkę klas 1-3 „Fiki- Miki”, ma stronę internetową. SU finansuje swoją działalność z organizowanych tematycznych dyskotek i kiermaszy prac uczniów. Prowadzi akcje charytatywne - WOŚP, Góra Grosza, W Czapkach Św. Mikołaja. Jest współgospodarzem uroczystości szkolnych.

Tak Rozumiemy Świat

Biuletyn szkolnego ruchu naukowego Edycja 1 Rok 2011

Szkoła uczestniczy w projektach unijnych, które pozwalają na poszerzenie oferty edukacyjnej placówki. Szkoła podejmuje również działania w ramach współpracy przygranicznej.

Tak Rozumiemy Świat

Biuletyn szkolnego ruchu naukowego Edycja 1 Rok 2011

Obchody DNIA DZIECKA w naszej szkole

Aleksandra Ingłot z klasy 4a Publicznej Szkoły Podstawowa nr 6 w Boguszowie – Gorcach pod opieką p. Ewy Żuk

3 czerwca 2011r Publiczna Szkoła Podstawowa nr6 w Boguszowie- Gorcach obchodziła DZIEŃ DZIECKA Na początku imprezy wszystkich uczniów i ich wychowawców przywitała pani Dyrektor Katarzyna Mikołajczyk.

Następnie każda z klas 4-6 prezentowała kandydata na patrona PSP6, gdyż dążymy do ustalenia i wyboru imienia dla naszej szkoły.

A oto propozycje klas starszych:

Klasa 4a - Mikołaj Kopernik

Klasa 4b- Ignacy Krasicki

Klasa 5a –Julian Tuwim

Klasa 5b- Jana Paweł II

Klasa 6a- Nobliści Polscy

Klasa 6b- Maria Skłodowska - Curie

Tak Rozumiemy Świat

Biuletyn szkolnego ruchu naukowego Edycja 1 Rok 2011

Klasa 4b w prezentacji bajki I. Krasickiego „Czapla, ryby i rak”

Moja klasa, która regularnie uczestniczy w projekcie „Zrozumieć Świat”, przygotowała prezentację związaną z wielkim uczonym **Mikołajem Kopernikiem**. Wraz z kolegami i koleżankami przybliżyliśmy życiorys tego wielkiego Polaka- odkrywcy i zademonstrowaliśmy Układ Słoneczny oraz zasadę jego działania.

Klasa 4a- Układ Słoneczny

Po wszystkich prezentacjach odbyły się zawody sportowe ,w których brali udział wybrani uczniowie. Każdą klasę reprezentowały 4 dziewczynki i 4 chłopców. Zwycięzcami turnieju klas starszych została klasa 6b

Tak Rozumiemy Świat

Biuletyn szkolnego ruchu naukowego Edycja 1 Rok 2011

Klasa 3b

Klasa 4a

Klasa 5a

Zwycięska klasa 6b

Każdy mógł skosztować ciast upieczonych przez mamy i babcie, wystawione w szkolnej kawiarence.

Angelika z kl.4b

SZKOLNA KAWIARENKA

Oczywiście na końcu były kielbaski i napoje dla wszystkich dzieci.

Tak Rozumiemy Świat

Biuletyn szkolnego ruchu naukowego Edycja 1 Rok 2011

Klasa 4a

Klasa 0a

Klasa 6a

Było SUPER. Z niecierpliwością czekam na kolejny dzień dziecka.

Otwarcie Przyrodniczej Ścieżki Dydaktycznej

Barbara Kmieciak

Iwona Lipowicz

Małgorzata Łata

W dniu 10 czerwca 2011 r. odbyła się uroczystość otwarcia Przyrodniczej Ścieżki Dydaktycznej klubu 4H "Kraski". Klub działa pod opieką Małgorzaty Łaty przy Zespole Placówek Oświatowych w Krasocinie. Pani Łata jest również nauczycielem biorącym udział w projekcie „Zrozumieć Świat” odpowiedzialnym za kształtowanie umiejętności informatycznych. Przyrodnicza Ścieżka Dydaktyczna prowadzi przez lasy państwowe Nadleśnictwa Włoszczowa. Jej długość wynosi 16 km. Można ją pokonać zarówno pieszo, jak i rowerem (a zimą przy użyciu nart biegowych). Trasę można również podzielić na kilka etapów. Przejście całości zajmie ok. 6 godz., natomiast przejechanie rowerem ok. 3 godz. Na trasie Ścieżki wytyczono 12 przystanków:

1. Figura św. Jana Nepomucena
2. Relikt alei lipowej
3. Bór świeży
4. Zdegradowany bór bagienny
5. Stawy w Chotowie
6. Fragmenty boru bagiennego
7. Torfowisko niskie
8. Fragmenty boru suchego
9. Pola uprawne
10. Łąki
11. Fragment olsu z tamą bobrową
12. Grota z figurą Matki Boskiej Niepokalanie Poczętej

Po lewej stronie drogi, przy Jeziorze Małym, na skraju lasu włoszczowskie Nadleśnictwo przygotowało miejsce odpoczynku w postaci ław i stołu.

Tak Rozumiemy Świat

Biuletyn szkolnego ruchu naukowego Edycja 1 Rok 2011

Na ścieżce możemy spotkać: lipę drobnolistną- pomnik przyrody, rosiczkę okrągłolistną- roślinę chronioną, również ściśle chroniony storczyk podkolan biały, jaszczurkę zwinę, zawilca gajowego, konwalię majową, łabędzia niemego, grzybienie, pierwiosnka lekarskiego, żurawinę błotną, obfitość grzybów i jagód. Możemy jeszcze spotkać orła bielika i sowę uszatą.

Przy pokonywaniu Ścieżki pomocny będzie wydany, w tym roku, przez Klub 4H "Kraski" przewodnik pt. "Przyrodnicza Ścieżka Dydaktyczna Klubu 4H w Krasocinie". Przewodnik po ścieżce skierowany jest przede wszystkim do uczniów, by poznawali przyrodę na terenie gdzie mieszkają, by mogli bardziej przyswoić sobie zagadnienia związane z problemami ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego, w którym żyją. Skierowany jest też do gości odwiedzających Gminę Krasocin, którzy chcą dokładniej zapoznać się z jej walorami przyrodniczymi, krajobrazowymi i kulturowymi. W przewodniku przedstawiono m.in. walory przyrodnicze oraz kulturowe gminy ze szczególnym uwzględnieniem okolic Krasocina, Nowego Dworu, Świdna i Borowca. Miejsca te powinny stać się bazą agroturystyczną z ofertą wypoczynku dla osób potrzebujących ciszy i spokoju.

Oddanie ścieżki, wydanie barwnej i bardzo ciekawej publikacji, postawienie tablicy informacyjnej na szlaku było ukoronowaniem trzyletniej, ciężkiej pracy dzieci i młodzieży z naszej szkoły, liderów klubów 4H, liderów ekspertów programu oraz pracowników nauki.

W ostatnim roku w projekt włączyli się również uczniowie- uczestnicy projektu „Zrozumieć Świat”. W realizację programu włączyło się wiele instytucji i ludzi popierających tego typu działania edukacyjne skierowane do dzieci i młodzieży wiejskiej.

Powstała nowa praca pt. "Przyrodnicza Ścieżka Dydaktyczna Klubu 4 H Kraski w Krasocinie". Autorkami książki są: Małgorzata Łata- lider klubu 4H od 2002 r., Iwona Dusza- nauczyciel przyrody, Andrzej Wolny- nauczyciel geografii oraz dzieci zrzeszone w klubie 4H jednocześnie uczestnicy **projektu „Zrozumieć Świat”**.

Redakcja naukowa:

dr Stefan Gawroński- Uniwersytet Jagielloński,

mgr Marian Szewczyk- Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Sanoku

Tak Rozumiemy Świat

Biuletyn szkolnego ruchu naukowego Edycja 1 Rok 2011

Koordynator merytoryczny programu „Kształtowanie świadomości ekologicznej i postaw proekologicznych wśród uczniów szkół wiejskich zrzeszonych w Klubach 4H oraz wśród mieszkańców lokalnej społeczności województwa świętokrzyskiego”

Prof. dr hab. Kazimierz Wiech- Uniwersytet Rolniczy w Krakowie.

Publikacja liczy 56 stron i zawiera opisy poszczególnych przystanków na trasie Ścieżki Dydaktycznej. Opisy opatrzone są zdjęciami i rysunkami. W książce znajdują się również teksty dotyczące m.in. walorów turystycznych powiatu włoszczowskiego, środowiska przyrodniczo-kulturowego Gminy Krasocin, działalności Klubu 4 H "Kraski", oraz teksty o Nadleśnictwie Włoszczowa, o szkole w Krasocinie i organizacji Heifer International. Część artykułów została przetłumaczona na język angielski przez Jakuba Gawrońskiego.

Mamy nadzieję, że w przyszłym roku szkolnym ta ścieżka stanie się doskonałą bazą dla naszych działań w ramach projektu *Zrozumieć Świat*.

Galeria zdjęć z uroczystości otwarcia ścieżki dydaktycznej oraz na ścieżce:

Tak Rozumiemy Świat
Biuletyn szkolnego ruchu naukowego Edycja 1 Rok 2011

Tak Rozumiemy Świat

Biuletyn szkolnego ruchu naukowego Edycja 1 Rok 2011

Festiwal projektów
w szkole

Tak Rozumiemy Świat

Biuletyn szkolnego ruchu naukowego Edycja 1 Rok 2011

Szkolny Festiwal Projektu „Zrozumieć Świat”

Aleksandra Majerska i Paula Rotman z klasy 4a Publicznej Szkoły Podstawowej nr 6 w Boguszowie – Gorcach pod kierunkiem Pani Ewy Żuk

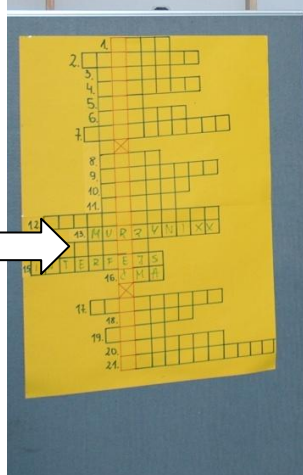
W dniu 10 czerwca na terenie Publicznej Szkoły Podstawowej nr 6 w Boguszowie-Gorcach odbył się FESTIWAL PROJEKTÓW „Zrozumieć Świat” . Zaproszono rodziców naszych

uczniów, dyrekcję i nauczycieli. Wszystkich gości i uczniów powitała Pani dyrektor – mgr Katarzyna Mikołajczyk. Festiwal przygotowały i prowadziły panie uczestniczące w projekcie, tzn. pani Ewa Żuk, Urszula Filip oraz Ewa Piejko. W konkurencjach brało udział

osiem drużyn, a w skład każdej wchodziło czterech uczniów klasy 4a lub 4b.

Pierwszym wyzwaniem było rozwiązanie krzyżówki. Każda z grup kolejno losowała zagadnienia do łamigłówek.

Następnym zadaniem było przedstawienie pogody , czyli zabawa w tak zwaną POGODYNKĘ . Reprezentant każdej z drużyn musiał omówić przygotowaną odpowiednio mapkę pogody. Wszyscy świetnie się bawili. Oczywiście było wiele braw dla odważnych prezenterów pogody. Występy uczniów oceniali rodzice.

Tak Rozumiemy Świat

Biuletyn szkolnego ruchu naukowego Edycja 1 Rok 2011

To ja Paula Rotman

Kolejna runda sprawdzała ogromną wiedzę i naszą pamięć, dotyczącą kontynentów oraz zwierząt, które je zamieszkują. Polegała na wylosowaniu numerku karty z kontynentem, rozpoznaniu go i naklejeniu na jego kontur odpowiednich zwierząt. Były punkty dodatnie i ujemne.

A oto efekty naszej pracy.

Tak Rozumiemy Świat

Biuletyn szkolnego ruchu naukowego Edycja 1 Rok 2011

ZWYCIĘSKIE DRUŻYN

I miejsce kl.4a

II miejsce kl.4a

III miejsce kjl.4b

Po konkursie wiedzy oglądaliśmy wraz z gośćmi najlepsze prezentacje multimedialne stworzone przez uczniów klas czwartych, które przedstawiały wycieczkę na **CHELMIEC** lub wycieczkę do **PALMIARNI**.

Wszystkim bardzo się podobało!!!

Czekamy na Festiwal Regionalny i Ponadregionalny.

Tak Rozumiemy Świat

Biuletyn szkolnego ruchu naukowego Edycja 1 Rok 2011

Szkolny Festiwal Projektów „Zrozumieć Świat” w Skarżysku Kościelnym

Edyta Bartosiewicz

Grażyna Wiatr

Agnieszka Pakuła

Agnieszka Witt - Niewczas

Dnia 07.06.2011r. w Szkole Podstawowej w Skarżysku Kościelnym odbył się Szkolny Festiwal Projektów, który przygotowali uczniowie klasy IVa i IVb - uczestnicy projektu „Zrozumieć Świat” pod opieką nauczycieli: Edyty Bartosiewicz, Grażyny Wiatr, Agnieszki Pakuły i Agnieszki Witt – Niewczas.

Na festiwal zostali zaproszeni: uczniowie klas I-VI SP, dyrekcja szkoły, rodzice uczniów, przedstawiciele władz gminy na czele z wójtem – Zdzisławem Woźniakiem i sekretarzem gminy – p. Moniką Mączyńską. Zaproszono przedstawiciela lokalnej prasy. Honorowym gościem była pani koordynator projektu Marta Dobrowolska – Wesołowska.

Każda klasa w czasie trwania zajęć zrealizowała 5 bloków tematycznych. A były to:

1. „Tradycje Świąt Bożego Narodzenia”.
2. „Jestem tym co jem”.
3. „Nauka przez zabawę. – gry dydaktyczne”
4. „Święta Wielkanocne”.
5. „Na szlaku”.

Podczas festiwalu projektów uczniowie przedstawili efekty swojej pracy w obrębie wszystkich bloków tematycznych.

W ramach projektów dotyczących Świąt Bożego Narodzenia i Świąt Wielkanocnych uczniowie zaprezentowali publiczności wykonane własnoręcznie ozdoby. Były to m.in.: makaronowe choinki, kartki świąteczne, pisanki wielkanocne, świąteczne witraże.

Projekt „Jestem tym co jem” podsumowano wesołym montażem słowno – muzycznym dotyczącym zasad zdrowego żywienia i zdrowego stylu życia. Bardzo duże zainteresowanie uczestników imprezy wzbudziła akrobatyczna piramida zdrowia w wykonaniu uczniów kl. IVa oraz demonstracja estetycznie nakrytego stołu. Największym hitem tego projektu okazały się fantazyjne kanapki wykonane przez uczniów, które wyglądały tak apetycznie, iż wywołały radość i zachwyt uczestników festiwalu.

Tak Rozumiemy Świat

Biuletyn szkolnego ruchu naukowego Edycja 1 Rok 2011

W ramach prezentacji poszczególnych projektów uczniowie przygotowali kilka konkursów aktywizujących zgromadzoną na festiwalu publiczność. Na wydzielonych stanowiskach uczniowie z innych klas mogli zgłębiać sztukę dekoracyjnego składania serwetek. Przeprowadzono też zabawę polegającą na rozpoznaniu przygotowanych soków, tylko za pomocą zmysłów smaku i węchu.

W ramach kolejnego bloku tematycznego uczniowie zaprezentowali przygotowane podczas zajęć gry dydaktyczne. Były to:

- puzzle o zwierzętach domowych
- domino matematyczne i Memo
- quiz - zagadki i pytania o zwierzętach

Uczniowie klas młodszych bardzo chętnie włączyli się do zabawy polegającej na układaniu wykonanych w czasie zajęć puzzli o zwierzętach domowych.

Przy prezentacji projektu „Na szlaku” uczniowie klasy IVb zademonstrowali, jak powinien być wyposażony i przygotowany do wycieczki turysta. W dalszej części programu odbył się także pokaz slajdów przedstawiających najciekawsze miejsca naszego regionu świętokrzyskiego i najbliższej okolicy. Następnie uczniowie zaprezentowali i wręczyli zaproszonym gościom i wychowawcom klas przygotowany podczas zajęć poradnik „ABC Turysty” i folder „Piękno Gminy Skarżysko Kościelne”.

W podsumowaniu imprezy odbyło się głosowanie publiczności i wybór najlepszego projektu oraz degustacja soków i koreczków owocowych wykonanych przez uczniów. Uczestnikom festiwalu najbardziej spodobał się projekt „Jestem tym, co jem”, i to on wygrał rywalizację zdecydowaną większością głosów, wzbudził największe zainteresowanie odbiorców.

Tak Rozumiemy Świat

Biuletyn szkolnego ruchu naukowego Edycja 1 Rok 2011

Na zakończenie festiwalu wójt gminy Skarżysko Kościelne i dyrektor szkoły wręczyli ufundowane upominki dla wszystkich uczestników projektu. Uczniowie byli zadowoleni i szczęśliwi, że ich trud został doceniony i nagrodzony. Ale szczególnie cenną nagrodą dla dzieci były gromkie brawa i słowa uznania wyrażone przez zaproszonych gości oraz uczniów pozostałych klas. Dzieci bardzo cieszyły się, iż mogły zaprezentować swoje umiejętności na forum szkoły. Miłym zaskoczeniem było bardzo duże zainteresowanie publiczności i jej aktywny udział w proponowanych zabawach i konkursach festiwalowych. Mamy nadzieję, iż przez taką formę prezentacji projektów skutecznie zachęciliśmy uczniów klas młodszych do współpracy z nami w nowym roku szkolnym. Udany festiwal utwierdził nas w przekonaniu, iż praca metodami aktywizującymi przynosi dzieciom duże korzyści. Nie tylko pomaga przyswajać wiadomości i kształtować umiejętności przedmiotowe, ale pozytywnie wpływa na wzajemne relacje grupowe, przynosi dzieciom dużo radości i satysfakcji z efektów własnej pracy.

Tak Rozumiemy Świat

Biuletyn szkolnego ruchu naukowego Edycja 1 Rok 2011

Badania

„Historia zegarów”

Nauczyciel prowadzący: Anna Wojtasik, Henryka Iwanicka

Zespół uczniowski:

Joanna Mikołajczak

Klaudia Bojarun

Olga Wyrwińska

Zadaniem grupy było przygotowanie historii zegarów, jakimi posługiwali się ludzie – od najprostszego do najdoskonalszego. Podstawowym źródłem informacji był Internet – tam grupa wyszukiwała wiadomości na temat historii zegarów.

Wyniki badań:

Pierwszym zegarem był zegar słoneczny. Już sama nazwa wskazuje, że można było go używać, gdy świeciło słońce

Innym rodzajem zegara był zegar wodny, potocznie nazywany klepsydrą. Nazwa „klepsydra” pochodzi z języka łacińskiego i oznacza „kraść wodę”.

Chcąc zmierzyć czas, ludzie wykorzystywali świece. Na obrazku widać świecę przedstawioną w postaci zegara. Po lewej stronie świecy widać podziałkę, dzięki której można było ocenić, ile czasu upłynęło. Ten zegar jednak nie był zbyt skuteczny i dokładny

Tak Rozumiemy Świat

Biuletyn szkolnego ruchu naukowego Edycja 1 Rok 2011

Nowocześniejszym zegarem jest zegar wahadłowy

Współczesnym zegarem jest zegar wskazówkowy.

Najnowocześniejszym zegarem jest zegar atomowy. Jest on najdokładniejszym zegarem na świecie.

Wnioski:

Zagadnienie pomiaru czasu jest tematem, który od wieków pochłaniał myśl ludzką. Wydaje się, że dokładniej czasu już zmierzyć się nie da. Ale czy na pewno?

Jak dawniej odmierzano czas?

Nauczyciel prowadzący: Anna Wojtasik, Henryka Iwanicka

Zespół uczniowski:

Lilianna Bilińska

Roksana Prądyńska

Zadaniem grupy było przedstawienie sposobu, w jaki ludzie mierzyli czas. Podstawowym źródłem informacji był Internet.

Wyniki badań:

Jednym ze sposobów odmierzania czasu było wykorzystywanie zegara słonecznego. Zegar słoneczny to zegar, który wskazywał godziny na podstawie pozycji słońca przez wskazanie cienia gnomonu

Innym sposobem na odmierzanie upływającego czasu była klepsydra. Klepsydra to zegar wodny (z czasem też piaskowy) składający się z dwóch zazwyczaj szklanych baniek. Konstrukcja klepsydry była znana już 1500 lat p.n.e..

Zegar ogniowy został po raz pierwszy użyty w VIII wieku przez anglosaskiego benedyktyna Bedę, autora dwóch dzieł o rachubie czasu, który pewnej mroźnej nocy podczas nabożeństwa zaznaczył na płonącej świecy podziałkę godzinową. Z biegiem czasu sposób ten znalazł

Tak Rozumiemy Świat

Biuletyn szkolnego ruchu naukowego Edycja 1 Rok 2011

powszechne zastosowanie, ponieważ płonąca świeca była nie tylko była źródłem światła, lecz także z powodzeniem odmierzała upływający czas.

Zegar księżycowy to odpowiednik zegara słonecznego używany nocą, w którym światło słoneczne zastępuje światło Księżyca.

Zegarek kieszonkowy to tzw. zegar analogowy – pokazujący czas za pomocą wskazówek. W czasach nowożytnych panowie nosili takie zegarki w kieszeniach. Dlatego nazwano je kieszonkowymi.

Zegar elektroniczny to urządzenie, które wyświetla czas w sposób cyfrowy, a nie jak zegar analogowy, który pokazuje czas za pomocą wskazówek. Dziś jest w powszechnym użyciu.

Najdoskonalszym zegarem świata jest zegar atomowy - używa atomowego wzorca częstotliwości.

Wnioski:

Upływ czasu jest istotnym pojęciem w życiu człowieka. Umiejętność pomiaru czasu porządkuje życie człowieka. Wydaje się, że dokładniej niż zegarem atomowym czasu nie da się zmierzyć. Ale może tylko nam się tak teraz wydaje. Kto wie, co wydarzy się w przyszłości...

„Zegary dawniej i dziś”

Nauczyciel prowadzący: Beata Wiśniewska, Anna Wojtasik

Zespół uczniowski:

Małgorzata Bulhak

Katarzyna Biernacka

Zadaniem grupy było przygotowanie historii zegarów, jakimi posługiwali się ludzie – od najprostszego do najdoskonalszego. Podstawowym źródłem informacji był Internet – tam grupa wyszukiwała wiadomości na temat historii zegarów.

Wyniki badań:

Co to jest zegar?

Zegar to przyrząd do ciągłego pomiaru czasu.

Zegary można podzielić na wykorzystujące do wskazań czasu tarczę i wskazówki oraz np. symbole faz księżyca oraz cyfrowe – wykorzystujące do wskazań wyświetlacze ciepłokrystaliczne.

W zegarach powszechnego użytku wskazania obejmują najczęściej godziny, minuty i sekundy. W niektórych zegarach i zegarkach stosowany jest także system kalendarzowy do wskazywania dni tygodnia, dat, faz Księżyca itp. W zegarach specjalistycznych stosuje się bardzo precyzyjne mechanizmy wskazywania i rejestracji czasu z dokładnością do ułamków sekundy.

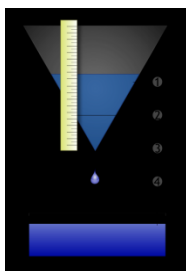
Jakimi zegarami ludzie mierzyli i mierzą czas?

Zegar słoneczny –zegar określający czas w godzinach na podstawie pozycji Słońca, przez wskazanie cienia gnomu. Używany był już od starożytności. Istnieją także przenośne (kieszonkowe) zegary tego typu.

Tak Rozumiemy Świat

Biuletyn szkolnego ruchu naukowego Edycja 1 Rok 2011

Zegar wodny lub klepsydra jest urządzeniem służącym do pomiaru czasu. Jego działanie opiera się o regularny i stały wypływ wody ze zbiornika zwykle przez niewielki otwór.

Klepsydra – zegar, w późniejszych czasach także piaskowy, składający się z dwóch, zazwyczaj szklanych baniek, z czego jedna znajduje się dokładnie nad drugą, połączonych rurką przepuszczającą określoną ilość wody lub piasku w określonym czasie.

Zegar mechaniczny –zegar wykorzystujący jako regulator chodu wahadło lub balans. Energia do napędu regulatora przekazywana jest za pomocą wychwyty.

Zegar elektroniczny to urządzenie elektroniczne, które wyświetla czas w sposób cyfrowy w przeciwieństwie do zegarów analogowych, w których użyte są wskazówki.

Zegar kwarcowy – rodzaj zegara , w którym do odmierzania czasu wykorzystuje się drgający kryształ kwarcu. Drgania kryształu są zliczane przez układy cyfrowe, które pokazują aktualny czas na wyświetlaczu zegarka. Rezonator kwarcowy wytwarza sygnał o precyzyjnie ustalonej częstotliwości, przez co zegary kwarcowe są co najmniej o rząd wielkości dokładniejsze od zegarów mechanicznych.

z

Zegar atomowy to rodzaj zegara , który używa atomowego wzorca częstotliwości jako licznika. Wczesne zegary atomowe były maserami dołączonym oprzyrządowaniem.

Wnioski:

Jak widać, człowiek nie tylko zмага się z czasem, ale także ze sposobem jego odmierzenia. Dziś już nikt nie wyobraża sobie życia bez zegarka. Najczęściej posługujemy się, zwłaszcza my – dzieci, zegarkami elektronicznymi. Zegary różnego typu wykorzystywane są w urządzeniach, które dziś uznajemy za niezbędne. Najdoskonalszym zegarem jest zegar atomowy. Czy uda się ludziom wymyślić coś doskonalszego?

Tak Rozumiemy Świat

Biuletyn szkolnego ruchu naukowego Edycja 1 Rok 2011

Gdzie byliśmy,
co widzieliśmy

„Wycieczka do Gdańska”

Nauczyciel prowadzący: Sylwia Pająk, Beata Wiśniewska

Zespół uczniowski:

1. Agnieszka Naumowicz
2. Nikola Kopczyńska
3. Natalia Owczarek
4. Monika Barańska
5. Sandra Kumoś
6. Julia Kierman

Zadaniem grupy było zaprezentowanie ciekawego miejsca w Polsce. Miejsca, które warto zwiedzić i poznać. Źródłem informacji był Internet oraz księgozbiór biblioteki szkolnej. Grupa za miejsce godne odwiedzenia uznała Gdańsk.

Wyniki badań:

Gdańsk na mapie Polski.

Co koniecznie trzeba zobaczyć?

Kościół Mariacki- największa ceglana, gotycka świątynia w Polsce i w Europie.

Żuraw - jest najstarszym zachowanym dźwigiem portowym w Europie. Został zbudowany w latach 1442 - 1444 w formie dwóch ceglanych baszt, między którymi zainstalowano drewniany mechanizm dźwigowy. Pełnił

Tak Rozumiemy Świat

Biuletyn szkolnego ruchu naukowego Edycja 1 Rok 2011

potrójną funkcję: dźwigu przeładunkowego, fortyfikacji obronnej i bramy miejskiej.

Dwór Artusa w Gdańsku - jest jednym z dziesięciu obiektów, które powstały nad Bałtykiem od początku XVI w. i jedynym zachowanym w tak oryginalnym stanie do końca XX w.

Ratusz Głównego Miasta- obecnie główna siedziba Muzeum Historycznego Miasta Gdańska.

Oddział Sztuki Nowoczesnej Muzeum Narodowego w Gdańsku w Pałacu Opatów tworzą: Dział Malarstwa i Rysunku, Pracownia Grafiki i Tkaniny Artystycznej, Pracownia Ceramiki i Rzeźby oraz Dział Teatralny.

Latarnia Morska Nowy Port to jedna z najpiękniejszych latarni morskich północnej Europy, mierząca 27 m. wysokości!

Brama Wyżynna- zbudowana w pasie umocnień wzniesionych w latach 1571-1576 od zachodniej, najbardziej zagrożonej atakiem, strony Głównego Miasta. Zachodni wał (usypany w 1573 r.) zaopatrzono w surowy w wyglądzie ceglany budynek bramny, pozbawiony początkowo jakichkolwiek ozdób. Należy podkreślić, że była to pierwsza brama gdańska zbudowana według nowoczesnej sztuki fortyfikacyjnej. Projekt oraz nadzór nad budową tego potężnego układu umocnień należy przypisać Hansowi Kramerowi z Drezna.

Dwór Bractwa Św. Jerzego - późnogotycki budynek, wzniesiony w latach 1487-1494 przez H. Glotau.

Zielona Brama - Oddział Muzeum Narodowego w Gdańsku

- jest Oddziałem Muzeum, nie posiadającym i nie gromadzącym własnych zbiorów. Dwa główne pomieszczenia pełnią funkcję sal ekspozycyjnych, w których prezentowane są nie tylko wystawy czasowe przygotowane przez Muzeum

Narodowe w Gdańsku, a także zbiory i kolekcje innych muzeów i instytucji. Stylowe wnętrza Zielonej Bramy bywają również miejscem spotkań, konferencji i pokazów.

Złota Brama - reprezentacyjny obiekt wzniesiono w latach 1612-1614.

Złotą Bramę zbudowano pod kierownictwem Jana Strakowskiego, zgodnie z projektem opracowanym przez Abrahama van den Blocke.

Wnioski:

W dzisiejszym czasach bardzo modne są wycieczki poza granice naszego kraju. Zachwycamy się zabytkami Wenecji, Aten i innych miast europejskich. Jak widać – Polska to też piękny kraj, którego zabytki nie ustępują najpiękniejszym miejscom w Europie.

Tak Rozumiemy Świat

Biuletyn szkolnego ruchu naukowego Edycja 1 Rok 2011

„Swego nie znacie- cudze chwalicie” - Wycieczka na Chelmiec

Anna Szkudlarek, Kinga Rynia- uczennice klasy 4b,
Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 6 w Boguszowie- Gorcach
Kierujący zespołem nauczyciel: Urszula Filip

Był piękny, słoneczny dzień i nikomu nie przyszło nawet do głowy, żeby objąć się w domu, kiedy można mile spędzić czas w towarzystwie kolegów, koleżanek no i oczywiście naszych pań, które ciągle wymyślają coś nowego! 14 maja tego roku, zabrały nas na pieszą wycieczkę na Chelmiec. Wyprawa nie odbyła się po to by sprawdzić naszą kondycję, ale w zupełnie innym celu- zostaliśmy małymi badaczami. Do wykonania mieliśmy kilka pomiarów dotyczących , ciśnienia atmosferycznego, natężenia światła, wilgotności powietrza, wysokości i temperatury.

Pierwsze pomiary dokonaliśmy przed szkołą, tuż przed wyprawą czyli około godz. 9⁰⁰. Następnie dokonywaliśmy pomiary na trasie i samym szczycie . Wszystkich odczytów dokonywaliśmy za pomocą interfejsów Cobra4 Wireless-Link i Weathet.

Przedstawiamy Państwu kilka fotek z tej wycieczki:

Pierwsze pomiary przed szkołą

Krótki odpoczynek i kolejne pomiary.

Uf... Jesteśmy na szczycie.

Wyżej się nie da- wieża widokowa.

Tak Rozumiemy Świat

Biuletyn szkolnego ruchu naukowego Edycja 1 Rok 2011

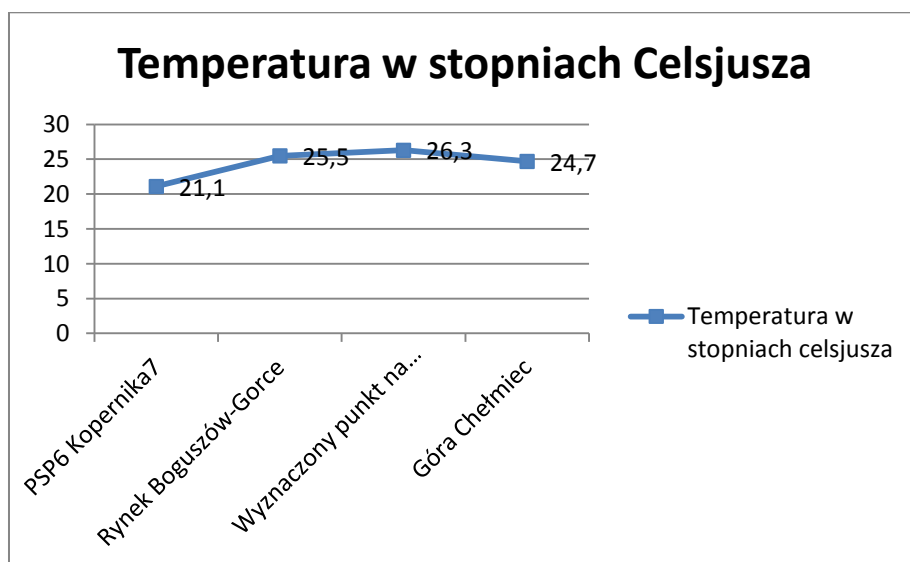
Krzyż na szczycie góry

Były też kielbaski:)

Nasze pomiary:

Miejsce pomiaru	Wysokość (m) n.p.m.	Wilgotność g/m ³	Temperatura powietrza (°C)	Ciśnienie powietrza (hPa)	Natężenie światła
PSP6 Kopernika7	506m	36,2	21,1	952,1	7114
Rynek Boguszów- Gorce	532m	28,3	25,5	949,6	13014
Wyznaczony punkt na trasie	651m	32,1	26,3	934,7	41407
Góra Chelmiec	780m	31,2	24,7	919,4	7711

Po powrocie z wycieczki, na kolejnych zajęciach próbowaliśmy wyciągnąć wnioski dotyczące naszych pomiarów. Ustaliliśmy, że wilgotność powietrza nie tylko jest uzależniona od wysokości, ale również od pory dnia. Największa wilgotność była w godzinach rannych, kiedy natężenie światła nie było zbyt mocne. Temperatura powietrza również była największa w momencie, kiedy natężenie światła było największe.

Wycieczka była fantastyczna, ponieważ nie tylko robiliśmy pomiary, ale poznaliśmy nową roślinność, mogliśmy wykonać ciekawe zdjęcia i pobyc razem z przyjaciółmi.

Wycieczka zakończyła się degustacją lodów.

Tak Rozumiemy Świat

Biuletyn szkolnego ruchu naukowego Edycja 1 Rok 2011

Skład uczestników całego zespołu badawczego: Anna Szkudlarek, Kinga Rynia, Kornelia Geming, Patryk Sztój.

Wycieczka do „Parku Miniatur”

Konrad Ślebioda z klasy 4a Publicznej Szkoły Podstawowej nr 6

w Boguszowie – Gorcach

Artykuł napisany pod opieką Pani Ewy Żuk

DNIA 11.06. 2011r o godz.5³⁰, pojechaliśmy wycieczkę do parku Dinozaurów w Zatorze i Parku Miniatur w Inwałdzie. Opiszę wam park Miniatur, gdyż mogłem w nim oglądnąć budowle i zabytki z różnych krajów i kontynentów o których się uczyłem na projekcie „Zrozumieć Świat”. Największy efekt wyrażą zdjęcia tych cudów architektury.

Koloseum- Włochy-Europa

Świątynia- Egipt- Afryka

Piramida Majów- Ameryka Południowa

Prezydenci- USA- Ameryka Północna

Tak Rozumiemy Świat

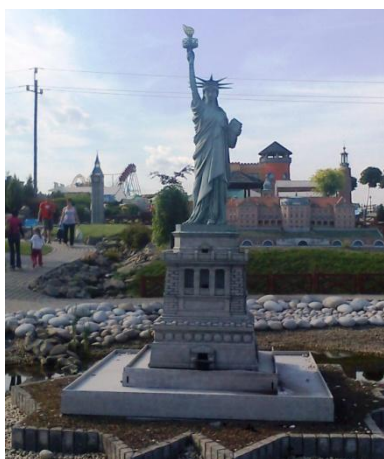
Biuletyn szkolnego ruchu naukowego Edycja 1 Rok 2011

Opera- Sydney- Australia

Zamek krzyżacki w Malborku- Polska- Europa

Statua Wolności –USA
-Ameryka Północna

Wieża Eiffla- Francja
-Europa

Chrystus- Brazylia
- Ameryka Południowa

Fragment Muru Chińskiego- Azja

Tak Rozumiemy Świat
Biuletyn szkolnego ruchu naukowego Edycja 1 Rok 2011

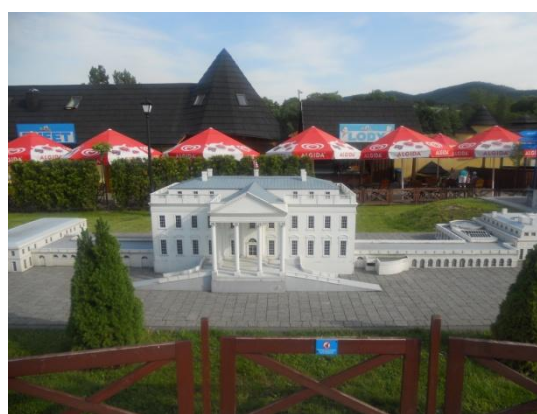
Plac Św. Piotra -Europa

Posągi z Wyspy Wielkanocnej

Meczet – Afryka

Biały Dom –USA- Ameryka Północna

Krzywa Wieża w Pizie- Europa

Big Ben- Anglia-Europa

Sfinks-Egipt- Afryka

Tak Rozumiemy Świat

Biuletyn szkolnego ruchu naukowego Edycja 1 Rok 2011

Mam nadzieję, że się Wam podobało i że każdy z Was będzie chciał pojechać do tego parku, osobiście oglądnąć te budowle i wszystkie pozostałe o których nie wspomniałem.

Dodam także, że w tym parku znajdują się jeszcze miniatury ZAMKÓW Z POLSKI, a na zachętę dodam, że (uwaga !) jest tam jeszcze PARK ROZRYWKI z karuzelami, kolejką górską itp.

Jeżeli chcecie się wiele nauczyć, poznać choć cześć odległego dla nas świata oraz dobrze i ekstremalnie się pobawić, to zapraszam do Inwałdu.

Mimo dalekiej drogi wszyscy byliśmy zachwyceni i namawiamy rodziców na kolejną wycieczkę. Dziękujemy paniom Ewie Żuk, Agacie Nowickiej i Agnieszce Kądziołce za tą cudowną dobę.

Pozdrawiam wszystkich czytelników.

Rys historyczny Kujakowic

Józef Woźny

Podczas stuleci Śląsk był kolejno zalewany najróżnorodniejszymi plemionami i narodami z południa i północy, ze wschodu i z zachodu, Zamieszkałe tu kiedyś narody nie przepadały bez śladu. W ziemi spoczywają resztki ich domostw, narzędzia pracy i zmarli. Od rozpoczęcia naszej ery tereny te zamieszkują na przemian Słowianie i Germanowie. Tereny obecnego Śląska Opolskiego zajmowały olbrzymie połacie lasu. Prowadził przez nie szlak solny z Krakowa do Wrocławia. W miejscu gdzie szlak przecinał rzekę Stobrawę powstała osada Kruczybór - dzisiejszy Kluczbork. Niedaleko tej osady po obu stronach obfitego w wodę i bagnistego potoku płynącego przez las powstała osada Coyacowiz zamieszkała przez Słowian. Osadnicy na brzegach postawili swoje drewniane chałupy. Żyli oni z bogactwa wód i lasów. Powierzchnie pod pola i ogrody musiały zostać pozyskane przez wykarczowanie lasów.

Różnie wywodzi się pochodzenie nazwy Kujakowice i Kunzendorf. Nazwą Kujakowice określano zachodnią część wsi czyli Kujakowice Dolne. Dla Kujakowic Górnych funkcjonowało określenie Lejskie, Leskie które to pochodzi od słowa las. Również nazwa Kojakowice - Gojakowice pochodzi od słowa goj - gaj. Określenie miejscowości wiąże się z gajem, lasem i oznacza po prostu Leśna Wioska. Dla współczesnych może się to wydawać dziwne ponieważ na terenie Kujakowic obecnie brak terenów leśnych. Według innych źródeł nazwa pochodzi od nazwiska Koj które często występuje w księgach parafialnych. Jeszcze inne źródła podają że nazwa pochodzi od dziedzica Kujakowskiego który to występuje w dokumencie z roku 1477. Z kolei nazwa Kunzendorf pochodzi najprawdopodobniej od słowa Kunze - Konrad. Chodzi tu prawdopodobnie o znamienitego mieszkańca Kluczborka - Cunczo który zajmował się prawnymi aspektami przekształcania wsi według prawa niemieckiego.

W czasie najazdów tatarskich w I połowie 13 wieku tereny obecnego Śląska zostały mocno spustoszone. Władcy tych ziem - książęta piastowscy ochoczo sprowadzali zakonników i szpitalników i przekazywali im we władanie obszary ziemskie. Jednym z nich był świecki Zakon Krzyżowców z Czerwoną Gwiazdą z siedzibą we Wrocławiu. Właśnie mistrz tego zakonu w dniu 2 listopada 1252 roku zezwolił na zasiedlenie wsi Coyacowiz przez nowych osadników.

Brzmienie tego dokumentu w tłumaczeniu na język polski jest następujące:

Tak Rozumiemy Świat

Biuletyn szkolnego ruchu naukowego Edycja 1 Rok 2011

„aby to, co się wydarzy, nie umknęło ze słabej ludzkiej pamięci, należy nadać mu trwałość poprzez pisemne zanotowanie. Dlatego też, terażniejsze i przyszłe pokolenia wiedzieć winny, że my, brat Henryk, Mistrz Domu Opieki Świętej Elżbiety we Wrocławiu, za zgodą i z przyzwoleniem naszych braci, przekazałem jedną z naszych wiosek (villa), która zwie się Coyacowiz, Hermanowi w celu zasiedlenia jej zgodnie z frankońskim prawie. Przy tym daliśmy, zgodnie z obyczajem nadania, ósmy łan w tejże wsi jemu i jego spadkobiercom, lub też komukolwiek chcieliby go w przyszłości sprzedać, w wolne posiadanie z prawem ciągłości dziedziczenia, wraz z urzędem sołtysa, trzecim pfenigiem z każdej opłaty sądowej, w taki sam sposób, w jaki nadaliliśmy to innym naszym zarządcom, z prawem wolnego wyszynku, jednakże bez ograniczenia praw naszego miasta Kluczborka ze wszystkimi przywilejami, które do prawa wolnego wyszynku słusznie przynależą, a także niezależny młyn, jeśli będzie on chciał takowy we wsi mieć. Połowa z ryb złowionych w założonych przez niego, lub mających powstać, stawów, ma należeć do nas. Jednakże wszystkim osadnikom wyżej wymienionej wsi, którzy obejmą w posiadanie ziemie w lasach, zapewniamy 12-letnie zwolnienie od spłaty odsetek oraz obciążenia dziesięciną. Tym, którzy posiadają pola zdatne do uprawy rolnej, gwarantujemy tylko 4 lata zwolnienia. Po upływie tego czasu, będą oni jednak musieli, co roku podczas święta świętego Marcina, oddawać na rzecz wyżej wymienionego Domu Opieki pół marki srebra, dwie miary żyta, dwie miary pszenicy i dwie miary owsa od każdego łanu frankońskiego. Chcemy też trzy razy do roku wraz z naszym wysłannikiem przewodniczyć sądowi w niniejszej wsi, która to ma zostać założona według frankońskiego prawa. Aby nasze postanowienia nienaruszone obowiązywały ciągle, wystawiliśmy wysłannikowi poniższy akt, opatrzony załączoną pieczęcią naszego Domu Opieki.

Wydane we Wrocławiu w roku Pańskim 1252, 2 listopada w obecności wszystkich braci naszego Domu.

W dokumencie z roku 1282 znajduje się pierwsza wzmianka o podziale wsi na dwie miejscowości Ober Kunzendorf i Nieder Kunzendorf oraz o odłączeniu zachodniej części Kujakowic Dolnych i przejściu jej pod inne panowanie - powstaje miejscowość Gotartów. Niewiele miejscowości posiada pisemne potwierdzenie swojej lokacji. Z treści dokumentu wynika że miejscowość jest dużo starsza, a w roku 1252 nastąpił napływ osadników z terenu dzisiejszych Niemiec.

Tak Rozumiemy Świat

Biuletyn szkolnego ruchu naukowego Edycja 1 Rok 2011

Osadnicy po przybyciu otrzymali na własność ziemię od której opłacali daniny i czynsze dzierżawne w walucie i w naturze. Nastąpiło wymieszanie ludności miejscowej z napływającymi osadnikami. Przybyli osadnicy z gęsto zaludnionych terenów dziesięjszej Frankonii i Turyngii chcieli poświęcić się pracy cywilizacyjnej na rzadko zaludnionych terenach. Przybyli tutaj na zaproszenie panujących władców. Spowodowało to przeniesienie wpływów kulturowych i kościelnych z zachodu na teren Śląska. Żadne źródła nie wspominają o konfliktach między mieszkańcami a napływającymi osadnikami. Zajmowali oni tereny leśne i nieużytkowane. Obszary te porośnięte lasem należało najpierw wykarczować i uczynić ziemię przydatną do uprawy zbóż.

Tereny gospodarstw i wsi musiały być oznakowane. Kamień graniczny z tamtych czasów zawierający insygnia Krzyżowców został znaleziony w Kujakowicach Dolnych w roku 1941. Został on wykopany i umieszczony w muzeum w Kluczborku. Niestety podczas działań wojennych w roku 1945 budynek muzeum został zniszczony i cenna pamiątka zaginęła.

Dużym właścicielem ziemskim było probostwo powstałe równocześnie z przybyciem osadników. Las stopniowo karczowano, w roku 1820 zgodnie z dokumentami probostwo posiadało 36 hektarów lasu. Po otrzymaniu zezwolenia las został całkowicie wycięty do roku 1863 za czasów proboszcza Franza Hauptstocka. Z ciekawostek z tego okresu należy wymienić wydobycie rudy żelaza na obszarach między Kujakowicami Górnymi a Biadaczem w latach 1840 - 1870. Dokumenty parafialne notują również udział i śmierć 22 mieszkańców Kujakowic w wojnach napoleońskich w 1815 roku oraz udział w wojnach prusko - francuskich w latach 1864 - 1871. Udział mieszkańców w I wojnie światowej dokumentuje tablica pamiątkowa przy wejściu na plac kościelny od strony Kujakowic Górnych.